

OBSAH

PREDMLUVA 5

KAPITOLA I

POČÁTKY DĚLNICKÉHO Hnutí A ŠÍŘENÍ MARXISMU V RUSKU (1883—1894)

1. Vývoj kapitalismu a postavení lidových mas v Rusku v druhé polovině 19. století 11
2. Revolučně demokratické hnutí. První dělnické organizace 15
3. Plechanov a skupina »Osvobození práce«. Marxistické kroužky v Rusku. Počátek Leninovy revoluční činnosti 22

Stručný závěr 29

KAPITOLA II

BOJ ZA VYTVOŘENÍ MARXISTICKÉ STRANY V RUSKU. ZALOŽENÍ DEMOKRATICKÉ STRANY RUSKA. VZNIK BOLŠEVISMU (1894—1904)

1. Začátek leninské etapy ve vývoji marxismu. Leninův boj proti narodnictví a »legálnímu marxismu«. Petrohradský Svaz boje za osvobození dělnické třídy. I. sjezd SDDSR 31
2. Leninův plán vybudování marxistické strany. Boj leninské »Jiskry« za vytvoření strany 39
3. II. sjezd SDDSR. První program strany. Vznik bolševické strany 52
4. Stupňování boje proti menševikům, za upevnění strany 59

Stručný závěr 66

KAPITOLA III

BOLŠEVICKÁ STRANA V REVOLUCI 1905—1907

1. Revoluční hnutí v Rusku vpředvečer roku 1905. Rusko-japonská válka. Devátý leden. Začátek první ruské revoluce 68
2. Jak bolševici hodnotili charakter, hybné síly a úkoly revoluce. III. sjezd strany 74
3. Rozmach revoluce. Celoruská politická stávka. Tvoření sovětů. Prosin-cové ozbrojené povstání 84
4. Budování bolševické strany za revoluce. IV. sjezd SDDSR 93
5. Taktika bolševiků vůči I. a II. státní dumě. V. sjezd SDDSR. Příčiny porážky revoluce 99
6. Mezinárodní význam revoluce 106

Stručný závěr 108

KAPITOLA IV

BOLŠEVICKÁ STRANA V OBDOBÍ REAKCE (1907—1910)

1. Stolypinská reakce	110
2. Boj bolševiků o stranu proti likvidátorům, otzovistům a trockistům	113
3. Lenin obhajuje a rozvíjí marxistickou filozofii. Lenin dále propracovává učení o straně	119
4. Boj strany o dělnické masy a o přípravu nové revoluce	126
<i>Stručný závěr</i>	131

KAPITOLA V

BOLŠEVICKÁ STRANA V OBDOBÍ NOVÉHO REVOLUČNÍHO ROZMACHU (1910—1914)

1. Fiasko Stolypinovy politiky a začátek revolučních akcí mas	133
2. Pražská konference strany	136
3. Bolševický list »Pravda«. Bolševická frakce ve IV. státní dumě	140
4. Strana v čele revolučního boje mas	145
<i>Stručný závěr</i>	153

KAPITOLA VI

BOLŠEVICKÁ STRANA ZA SVĚTOVÉ IMPERIALISTICKÉ VÁLKY. DRUHÁ REVOLUCE V RUSKU (ROK 1914 AŽ ÚNOR 1917)

1. Vznik a příčiny první světové války. Krach II. internacionály	155
2. Revoluční činnost strany v masách za imperialistické války	159
3. Lenin rozvíjí teorii socialistické revoluce	167
4. Únorová buržoazně demokratická revoluce. Vytváření sovětů dělnických a vojenských zástupců. Dvojládí v Rusku	174
<i>Stručný závěr</i>	179

KAPITOLA VII

STRANA JAKO INSPIRÁTORKA A ORGANIZÁTORKA VÍTĚZSTVÍ VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE (BŘEZEN—ŘÍJEN 1917)

1. Mezinárodní a vnitřní situace země po svržení carismu. Strana vystupuje z ilegality	180
2. Leninovy Dubnové teze. VII. (dubnová) všeruská konference. Strana se zaměřuje na přerůstání buržoazně demokratické revoluce v revoluci socialistickou	185
3. Boj strany o masy v období dvojládí. Červencové události	193
4. VI. sjezd strany. Strana se zaměřuje na ozbrojené povstání. Potlačení Kornilovova spiknutí	199
5. Příprava ozbrojeného povstání. Vítězství Velké říjnové socialistické revoluce	204
6. Příčiny vítězství revoluce. Mezinárodní význam Velké říjnové socialistické revoluce	215
<i>Stručný závěr</i>	219

KAPITOLA VIII

BOJ STRANY ZA ROZVOJ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE A UPEVNĚNÍ SOVĚTSKÉ MOCI (ŘÍJEN 1917 — ROK 1918)

1. Strana v boji za vybudování sovětského státu. První socialistické přeměny 221
2. Boj za vystoupení z války. Brestlitevský mír. VII. sjezd KSR(b) 230
3. Leninův plán budování základů socialistické ekonomiky. První sovětská ústava 237

Stručný závěr 246

KAPITOLA IX

STRANA V OBDOBÍ CIZÍ VOJENSKÉ INTERVENCE A OBČANSKÉ VÁLKY (1918—1920)

1. Začátek cizí vojenské intervence a občanské války. Strana organizuje odpor proti interventům a bělogvardějcům 248
2. Krach německé intervence v sovětském Rusku. Zesílení intervence Dohody 255
3. Založení III., Komunistické internacionály. VIII. sjezd strany. Druhý program strany 260
4. Zásadní obrat v občanské válce. Porážka Kolčaka a Děnikina 267
5. IX. sjezd strany. Porážka vojsk buržoazně statkářského Polska a vojsk Wrangelových. Konec intervence a občanské války 274
6. Příčiny vítězství sovětské moci. Poučení z občanské války 281

Stručný závěr 285

KAPITOLA X

STRANA V BOJI ZA OBNOVU NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ. VZNIK SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLIK (1921—1925)

1. Mezinárodní a vnitřní situace po skončení občanské války. Diskuse o odborech 287
2. X. sjezd strany. Přejít k nové ekonomické politice 293
3. První úspěchy Nepu. XI. sjezd strany. Zahraniční politika sovětského státu. Vytvoření SSSR 301
4. Poslední Leninovy články a dopisy. Lenin dále rozvíjí teorii revoluce, plán výstavby socialismu v SSSR a učení o straně 311
5. XII. sjezd strany. Boj proti trockismu. Překonávání hospodářských těžkostí. Leninovo úmrtí. Leninská výzva ke vstupu do strany 324
6. XIII. sjezd strany. Zesílení práce strany na vesnici. Odhalení nového výpadu Trockého 330
7. O možnosti vítězství socialismu v SSSR. XIV. sjezd VKS(b). Zaměření na socialistickou industrializaci země. Porážka »nové opozice« 336

Stručný závěr 342

KAPITOLA XI

BOJ STRANY ZA SOCIALISTICKOU INDUSTRIALIZACI ZEMĚ A ZA PŘÍPRAVU ÚPLNĚ KOLEKTIVIZACE ZEMĚDĚLSTVÍ (1926—1929)

1. Mezinárodní situace a zahraniční politika strany a sovětského státu v letech 1926—1929 343

2. Počátky socialistické industrializace země. Boj strany proti trockisticko-zinověvovskému protistranickému bloku	346
3. Mobilizace sil sovětského lidu k industrializaci země. Reorganizace práce strany a masových organizací pracujících	352
4. První úspěchy socialistické industrializace země. XV. sjezd strany a orientace na kolektivizaci zemědělství. Rozdrcení trockisticko-zinověvovského protistranického bloku	355
5. Příprava ofenzívy socialismu na celé frontě. Boj strany proti pravé úchylice. Schválení plánu první pětiletky. Začátek masového kolchozního hnutí	361
<i>Stručný závěr</i>	371

KAPITOLA XII

STRANA V OBDOBÍ OFENZÍVY SOCIALISMU NA CELÉ FRONTĚ. VYTVOŘENÍ KOLCHOZNÍHO ZŘÍZENÍ (1929—1932)

1. Hospodářská krize v kapitalistickém světě. Mezinárodní postavení SSSR v letech rozvinuté ofenzívy socialismu	373
2. Rozvíjení úplné kolektivizace zemědělství. Přejedání k politice likvidace kulactva jako třídy. XVI. sjezd strany	375
3. Organizátorská a politická práce strany za rozvinuté ofenzívy socialismu	388
4. Boj strany za technickou rekonstrukci národního hospodářství. Růst kolchozního hnutí. Hospodářskoorganizační upevnění kolchozů. Výsledky první pětiletky	394
<i>Stručný závěr</i>	402

KAPITOLA XIII

BOJ STRANY ZA DOKONČENÍ SOCIALISTICKÉ REKONSTRUKCE NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ. VZNIK SOCIALISMU V SSSR (1933—1937)

1. Začátek fašistické agrese. Sovětská zahraniční politika v době vzrůstajícího válečného nebezpečí	404
2. Strana v boji za upevňování a další rozvoj socialistického hospodářství. Zintenzívnění stranickopolitické práce v masách. XVII. sjezd strany	409
3. Boj za splnění druhé pětiletky před stanovenou lhůtou. Vítězství socialismu v SSSR. Nová sovětská ústava	416
<i>Stručný závěr</i>	422

KAPITOLA XIV

STRANA V BOJI ZA UPEVNĚNÍ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI. ZVYSOVÁNÍ OBRANYSCHOPNOSTI ZEMĚ (ROK 1937 — ČERVEN 1941)

1. Boj SSSR za mír a bezpečnost národů v době vzrůstající fašistické agrese v letech 1937—1938	424
2. Stranickopolitická práce v období dovršené výstavby socialismu. XVIII. sjezd strany	426
3. Boj strany a sovětského státu za vytvoření kolektivní obrany proti fašistické agresi v roce 1939. Začátek druhé světové války	433

4. Organizátorská práce strany v průmyslu. Zvětšování průmyslového potenciálu a posilování obranyschopnosti země	438
5. Boj strany za upevnění kolchozního zřízení a za zvýšení zemědělské výroby	443
6. Zvýšení hmotné a kulturní úrovně pracujících. Politické zesílení sovětského státu. Početní růst strany	446
<i>Stručný závěr</i>	449

KAPITOLA XV

STRANA V OBDOBÍ VELKÉ VLASTENECKÉ VÁLKY (ČERVEN 1941 — ROK 1945)

1. Věrolomné přepadení Sovětského svazu Německem. Mobilizace všech sil v zemi na obranu proti nepříteli	451
2. Komunistická strana — organizátorka zásadního obratu ve Velké vlastenecké válce	469
3. Vítězné dovršení Velké vlastenecké války	480
4. Světodějný význam a zdroje vítězství Sovětského svazu ve Velké vlastenecké válce	491
<i>Stručný závěr</i>	496

KAPITOLA XVI

BOJ STRANY ZA OBNOVU A ROZVOJ SOCIALISTICKÉHO NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ. VZNIK SVĚTOVÉ SOCIALISTICKÉ SOUSTAVY (1945—1952)

1. Základní změny v mezinárodní situaci po druhé světové válce. Vznik dvou táborů	498
2. Cinnost strany při obnově a dalším rozvíjení národního hospodářství. Splnění čtvrté pětiletky před stanovenou lhůtou	504
3. Organizační a ideologická práce strany. XIX. sjezd strany	512
4. Úloha KSSS při upevňování společenství socialistických zemí. Vznik světové socialistické soustavy	519
<i>Stručný závěr</i>	522

KAPITOLA XVII

STRANA V BOJI ZA ROZVOJ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI V PODMÍNKÁCH SVĚTOVÉ SOCIALISTICKÉ SOUSTAVY (1952—1958)

1. Mezinárodní situace v letech 1952—1958. Boj strany a sovětského státu za uvolnění mezinárodního napětí	524
2. Úsilí o splnění pětiletého plánu. Opatření strany k upevnění leninských norem stranického a státního života	530
3. XX. sjezd strany	536
4. Boj strany za realizaci politické linie XX. sjezdu KSSS	543
5. Upevnění solidarity komunistických a dělnických stran	552
<i>Stručný závěr</i>	555

KAPITOLA XVIII

STRANA V BOJI ZA ZDOKONALOVÁNÍ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI A ZA POSTUPNÝ PŘECHOD KE KOMUNISMU. ROZVOJ SVĚTOVÉ SOCIALISTICKÉ SOUSTAVY (1959—1970)

1. Boj dvou společenských soustav na světovém dějišti. Zahraniční politika KSSS a sovětského státu	556
2. XXI. sjezd KSSS. Definitivní vítězství socialismu v SSSR	568
3. XXII. sjezd KSSS. Třetí program strany	572
4. Boj za splnění sedmiletého plánu. Plenární zasedání ústředního výboru v říjnu 1964. Důsledné uplatňování leninských norem stranického života a zásad stranického řízení	581
5. XXIII. sjezd KSSS. Zdokonalení metod řízení hospodářství	592
6. Padesáté výročí Velikého října. Steté výročí narození V. I. Lenina	605
7. Boj KSSS a bratrských stran za jednotu mezinárodního komunistického hnutí a všech protiimperialistických sil	617

KAPITOLA XIX

XXIV. SJEZD KSSS — VELMI DŮLEŽITÝ MEZNÍK NA CESTĚ KE KOMUNISMU

1. Ve znamení leninské zásadovosti a čínorodosti	634
2. Zahraničně politická činnost strany	635
3. Hlavní otázky hospodářské politiky strany v současné etapě. Směrnice sjezdu k novému pětiletému plánu	642
4. Rozvoj strany a otázky vnitrostranického života	649
5. Padesáté výročí vzniku Sovětského svazu. Plnění mírového programu. Úspěchy politiky strany	656

ZÁVER

671